

ŠTÁTNA FILHARMÓNIA KOŠICE

v spolupráci s **HUDOBNOU SPOLOČNOSŤOU HEMERKOVCOV**

ARS NOVA²⁰¹⁸

26. 11. | Konzervatórium

**KONCERT ŠTUDENTOV A PEDAGÓGOV
KOŠICKÉHO KONZERVATÓRIA**

26. 11. | Dom umenia

**SPRÍSTUPNENIE VÝSTAVY:
OBJEKTÍVOM MIRKA KRAJČIHO**

28. 11. | Konzervatórium

KOMORNÝ KONCERT: CLUSTER ENSEMBLE

29. 11. | Dom umenia

**SYMFONICKÝ KONCERT ŠfK:
BARTÓK · HAYDN · BODNÁR**

po 26. 11. 2018 | Konzervatórium, Timonova 2
17:00 – KOMORNÝ KONCERT

KONCERT ŠTUDENTOV A PEDAGÓGOV KOŠICKÉHO KONZERVATÓRIA

Jaroslav TULEJ | 1999

Tri kusy pre klavír (PREMIÉRA)

Ranná nálada

Promenáda

Fúria (bohyňa pomsty)

klavír: Stanislava HRICOVÁ

Sebastián KMEŤ | 1999

Impressione sentimentale della note, op. 4 (PREMIÉRA)

„Prelúdium“- Humoreska - Valčík - Romanca - Rapsódia - Nokturno

klavír: Silvia GOLECOVÁ-SCHWARZBACHEROVÁ

Domenico ZIPPOLI | 1688-1726

Preludio e Corrente / **Ludovít SZATMÁRY**: inštrumentácia pre dychové kvarteto

fagot: Martin MAJOROŠ / flauta: Magdaléna KONDISOVÁ

hoboj: Anna SUVÁKOVÁ / klarinet: Jakub PROKOP

Edvard Hagerup GRIEG | 1843-1907

Arietta / **Oliver PALKO**: inštrumentácia pre dychové kvarteto

fagot: Martin MAJOROŠ / flauta: Magdaléna KONDISOVÁ

hoboj: Anna SUVÁKOVÁ / klarinet: Jakub PROKOP

Petr BAZALA | 1976

Bystrina

klavír: Sarah CHOVANCOVÁ

Vladimír BOKES | 1946

Na svoj spôsob, op. 26 - cyklus piesní pre ženský hlas a klavír na text

Jozefa Mihalkoviča (1978, rev. 2001)

spev: Iveta VAJÓ

klavír: Juraj VAJÓ

Oliver Palko | 1999

Kúsok pre sláčikové kvarteto (PREMIÉRA)

husle: Terézia POPAĎÁKOVÁ / 2. husle: Julia ROSHKO

viola: Terézia MUŠUTOVÁ / violončelo: Patrik ZASTKO

Gregor Regeš | 1989

Meditácia pre sólo violončelo

violončelo: Patrik ZASTKO

Juraj Vajó | 1970

Liturgické fragmenty - výber (verzia pre sólo klavír) (PREMIÉRA)

klavír: Juraj VAJÓ

Jaroslav TULEJ od svojich 9. rokov začal hrať na klavíri, od 13. rokov sa venuje komponovaniu. Po ukončení ZŠ študoval na Strednej zdravotníckej škole v Košiciach (farmaceutický laborant) a súčasne navštevoval II. stupeň ZUŠ M. Hemerkovej v triede E. Jámbora a M. Hermanovej. V súčasnosti je študentom 1. ročníka odboru skladba v triede N. Bodnára na Konzervatóriu v Košiciach.

Tri kusy pre klavír vznikli ešte pred štúdiom skladby na konzervatóriu a príznačná je pre ne výrazná melodická línia, s ktorou autor rád pracuje.

Sebastián KMEŤ sa od detstva venoval spevu a hre na klavíri. V priebehu gymnaziálnych štúdií začal komponovať a po úspešnej maturite sa od tohto školského roka stal študentom 1. ročníka odboru skladba v triede N. Bodnára.

Impressione sentimentale della note op. 4 – Autorov kompozičný rukopis je charakteristický tým, že na pomerne malej ploche jednotlivých častí pracuje s viacerými kontrastnými témami, ktoré sa snaží detailne „vyšperkovať“. V tomto klavírnom cykle je badateľný vplyv tvorby Beethovena a Chopina. Prvé tri skladby navodzujú pocit odľahčenia, „prijemna“ a uvoľnenia. Tieto pocity vyvrcholia akoby zastavením času a meditáciou vo štvrtej skladbe (Romanca), ktorá je súčasne pomyselnou deliacou čiarou opusu. V posledných dvoch skladbách cyklu sa črtajú nové pohľady a nové smerovania do budúcnosti.

Ludovít SZATMÁRY pochádza z Michaloviec. Študuje v 4. ročníku košického konzervatória u N. Bodnára (odbor skladba). Venuje sa prevažne elektronickej hudbe a DJingu.

Petr BAZALA je rodákom z Nového Jičína, na konzervatóriu Jana Deyla v Prahe študoval hru na klavíri a akordeóne. Zrakovo hendikepovaný umelec vyučuje na ZUŠ Alfréda Radoka vo Valašskom Meziříčí. Súčasne korepetuje balet a venuje sa komponovaniu. V roku 2012 sa zúčastnil medzinárodnej súťaže v Los Angeles, kde získal 1. miesto (hral čínsku parafrázu a vlastnú klasickú kompozíciu Koncertný valčík Es dur pre klavír a na akordeóne francúzske polku).

Bystrina je technicky profilovaná skladba určená primárne mladým klaviristom - žiakom základných umeleckých škôl.

Vladimír BOKES pôsobil po štúdiách na Konzervatóriu a VŠMU v Bratislave (1965-70, kompozícia u A. Moyzesa a D. Kardoša) ako hudobný pedagóg (Konzervatórium 1975 až 82), VŠMU (1982–2014). V rokoch 1993-98 bol predsedom festivalového výboru medzinárodného festivalu súčasnej hudby Melos-Étos, v rokoch 2002-2014 predsedom Rady Hudobného fondu, v rokoch 2014-17 vyučoval na Konzervatóriu v Bratislave.

Na svoj spôsob je cyklus piesní pre ženský hlas a klavír. Autor o cykle hovorí: *Päť piesní tvorí celok príbuzný charakterom textov, v ktorých akoby sa zjednocovala citlivosť s fantastičnosťou až surrealistickou. V hudobnej zložke som chcel toto ladenie podčiarknuť humorom, pravda nie veľmi vyčnievajúcim nad povrch. Jednotu cyklu podporujem využívaním spoločného tónového materiálu vo všetkých častiach. Súčasne s tým sú v jednotlivých piesňach využívané charakteristické a navzájom kontrastujúce výrazové prostriedky* (ln: bul-

letin Týždeň novej slovenskej hudobnej tvorby 1979, str. 16 - 17). *Päť básní v zhudobnení Vladimíra Bokesa je skvelé dielo, par excellence moderné, s príznačnou dávkou slovakicity, s umne vypointovanými kontrastmi a s dômyselnou vnútornou dramaturgiou.* | Juraj Vajó

Oliver PALKO sa hudbe začal venovať už v detstve – hre na klavíri na ZUŠ na Jantárovej ulici. Prvé kompozičné pokusy zaznamenal už vo svojich desiatich rokoch. V súčasnosti je študentom 4. ročníka košického konzervatória, odbor skladba, v triede N. Bodnára.

Kúsok pre sláčikové kvarteto je kompozícia, ktorá sa nesie v štýle minimal music. Má vášnivý charakter so zmenou nálad. Aj keď nie je najrozsiahlejšia, svojou príznačnou melódiou si zaiste nájde cestu k svojmu poslucháčovi.

Gregor REGEŠ absolvoval hru na violončele na ZUŠ A. Cigera v Kežmarku a košickom konzervatóriu v triede M. Červenáka. V roku 2004 začal študovať kompozíciu u N. Bodnára a od roku 2007 u J. Podprockého. Na svojom konte má viaceré ocenenia zo súťaží v komornej hre i ako sólový hráč. V štúdiu hry na violončele pokračoval na VŠMU v triede J. Slávika. Dirigentské schopnosti si overil za dirigentským pultom školských orchestrov v Košiciach (Konzervatórium), Banskej Bystrici (AU), Salónneho orchestra v Prešove. V súčasnosti je členom Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu i orchestra SND v Bratislave. Jeho kompozície odzneli v Košiciach na festivale Ars Nova.

Juraj VAJÓ po gymnaziálnych štúdiách v Košiciach a súkromnom štúdiu kompozície študoval (N. Bodnár) kompozíciu na VŠMU v Bratislave v triede I. Paríka. Doktorandské štúdium kompozície absolvoval na VŠMU (I. Parík, V. Bokes). V súčasnosti pedagogicky pôsobí na Konzervatóriu v Košiciach, Gréckokatolíckej teologickej fakulte v Prešove a ako externý redaktor v košickom rozhlase.

Liturgické fragmenty (výber) sú jednou z oblastí mojej kompozičnej práce, priestorom skúmania možnosti obohatenia štandardného hudobného rukopisu pomocou znakov písanej formy hebrejského alefbetu. Klasická forma tohto písma je pre Židov posvätná avšak písaná má v sebe čosi univerzálneho: odkaz na starý fenický zdroj, potentný svojím piktografickým obsahom. Z toho dôvodu tu snáď aj absentuje absolútna religiózno-druhovú špecifickosť. Hlava býka, dom, dvere, okno, či plot, alebo ľava, hák, ruka a ryba... sú z hľadiska hlbinej lingvistiky rovnako ako číslami, tak aj zvukovými znakmi ľudskej reči v semitských a možno aj v post grécko-rímskych písmových systémoch, napokon i tie pochádzajú z fenického. Skúmajúc ich možný hudobno-znakový potenciál riešim v štandardnej partitúre intarziu písmen. Venovaním každého hudobného kusu živému človeku sa pokúšam hľadať skryté vzťahy v hudobnom toku starobylých nápevov a v úryvkoch duchovných textov rozmanitých, noachitských tradícií. | autor.

Verzia pre sólo klavír je jednou z možností realizácie.

„Juraj a Iveta Vajó venujú svoje vystúpenie pamiatke vzácnjej priateľky Nataši Kótelesovej”.

.....

Silvia GOLECOVÁ-SCHWARZBACHEROVÁ je absolventkou bratislavského konzervatória (trieda M. Pažického), VŠMU v triede I. Černeckej a doktorandského štúdia v triede Prof. M. Lapšanského. Absolvovala viaceré majstrovské kurzy pod vedením F. Guldu, E. Fischerovej, Z. Čižmarovičovej, D. Biligovej, A. Ølanda (Royal Academy of Music, Aarhus, Dánsko). Dlhodobu sa venuje pedagogickej činnosti a korepetícii (Cirkevné konzervatórium v Bratislave, Konzervatórium Jozefa Adamoviča v Košiciach, ZUŠ v Moldave nad Bodvou). Spolupracuje s rôznymi komornými zoskupeniami a orchestrami (Slovenská filharmónia, Klassik Orchester Band Hofgastein).

Stanislava HRICOVÁ popri štúdiu na Gymnáziu sv. Františka Assiského v Levoči študovala na ZUŠ aj hru na klavíri u Dr. Viery Svaljavčíkovej (obidva stupne). Od roku 2016 pokračuje v štúdiu hry na klavíri u Janette Katinovej-Šingerovej na Konzervatóriu v Košiciach. V tomto školskom roku sa začala aktívne venovať aj štúdiu zborového dirigovania (v triede J. Drietomského). Zúčastnila sa klavírneho workshopu s Arturom Jaroňom a Markétou Cibulkovou.

Sarah CHOVANCOVÁ od svojich 9. rokov navštevovala ZUŠ v Poprade. V roku 2016 sa zúčastnila na celoslovenskej súťaži v hre na klavíri v Spišskej Novej Vsi, kde získala čestné uznanie. V roku 2016 sa stala študentkou Konzervatória na Timonovej ulici v Košiciach, odbor hra na klavíri, v triede Ivety Čisárikovej.

Magdaléna KONDISOVÁ študovala na ZUŠ v Širokom hru na zobcovej flaute, neskôr aj hru na priečnej flaute. Niekoľkokrát sa zúčastnila krajskej Súťaže v hre na drevených dychových nástrojoch, kde sa umiestnila v zlatom a striebrom pásme. K jej úspechom patrí aj bronzové pásmo, ktoré získala na Súťaži komornej hry. V súčasnosti študuje v 2. ročníku Konzervatória v Košiciach v triede Júlie Kováč-Burášovej.

Martin MAJORŠ pochádza z Bajan. Hru na zobcovej flaute študoval na ZUŠ Veľké Kapušany. Neskôr sa venoval hre na saxofóne a fagote. V súčasnosti študuje na Konzervatóriu, Timonova 2 v Košiciach hru na fagote v 2. ročníku u Mariána Žuka. V marci roku 2017 sa zúčastnil Súťaže študentov konzervatórií SR v hre na drevených dychových nástrojoch v Bratislave, kde obsadil 2. miesto v 1. kategórii.

Terézia MUŠUTOVÁ absolvovala Základnú umeleckú školu v Spišskej Novej Vsi. V tomto školskom roku je študentkou 5. ročníka košického konzervatória v husľovej triede Petra Sklenku. Na škole je členkou rôznych komorných zoskupení, s ktorými sa zúčastnila aj viacerých celoslovenských súťaží a festivalov.

Terézia POPADÁKOVÁ je študentka 4. ročníka na Konzervatóriu v Košiciach v triede Karola Petrócziho. Husliam sa venuje od svojich 7. rokov. Študovala na ZUŠ vo Vranove nad Topľou. Zúčastnila sa regionálnych a celoslovenských súťaží, kde získala ocenenia v Zla-

tom pásme. Počas štúdia na konzervatóriu sa úspešne zúčastnila taktiež Súťaže študentov konzervatórií SR.

Jakub PROKOP pochádza zo Svidníka, kde študoval hru na klarinete na miestnej ZUŠ. V štúdiu pokračuje na Konzervatóriu, Timonova 2 v Košiciach, kde je študentom 4. ročníka u Martina Šveca.

Myroslava Yuliia ROSHKO sa narodila v Užhorode. Na husliach začala hrať v siedmich rokoch na Základnej umeleckej škole N. Rimského-Korsakova v meste Mykolaiv. Od roku 2013 pokračovala na Základnej umeleckej škole P. I. Čajkovského v Užhorode. Počas štúdia na Ukrajine sa niekoľkokrát zúčastnila Krajských súťaží v Mykolaive a Užhorode, kde získala 1. miesto a v roku 2017 cenu Grand prix. Od roku 2017 študuje na Konzervatóriu v Košiciach v triede Petra Sklenku. V máji tohto roku sa zúčastnila Medzinárodnej súťaže Bohdana Warchala v hre na sláčikových hudobných nástrojoch Talents for Europe v Dolnom Kubíne, kde získala Čestné uznanie. Okrem hry na husliach sa venuje aj hre na klavíri, komornej hre a príležitostne aj hre v orchestri.

Anna SUVÁKOVÁ pochádza z Prešova, kde študovala na ZUŠ Jána Pöschla hru na sopránovej, altovej a basovej zobcovej flaute a neskôr aj hru na hoboji v triede Jany Leškovej. Počas štúdia sa dvakrát za sebou umiestnila v zlatom pásme na krajských súťažiach v hre na dychových nástrojoch. V súčasnosti je študentkou 2. ročníka na Konzervatóriu, Timonova 2 v Košiciach, kde pokračuje v štúdiu u J. Leškovej. Má za sebou úspech na Súťaži študentov konzervatórií SR v hre na drevených dychových nástrojoch v Bratislave, kde získala 3. miesto v 1. kategórii. Pôsobí vo Flautovom súbore SZUŠ DAMA a iných komorných zoskupeniach.

Iveta VAJÓ sa narodila v Prešove. Spev študovala na Katolíckej univerzite v Ružomberku (M. Žiarna, T. Paľovčíková, D. Leščenkova) a na Konzervatóriu v Košiciach (D. Leščenkova, M. Várady). V rámci štúdia absolvovala interpretačné kurzy u P. Sobierajského a M. Henšelovej, v roku 2009 absolvovala Majstrovské spevácke kurzy u prof. B. Lindnera v Prahe. Účinkovala s rôznymi interpretmi a súbormi na festivale Nová Slovenská hudba. V súčasnosti je členkou operného zboru Štátneho divadla Košice a pedagogičkou na ZUŠ Gelnica.

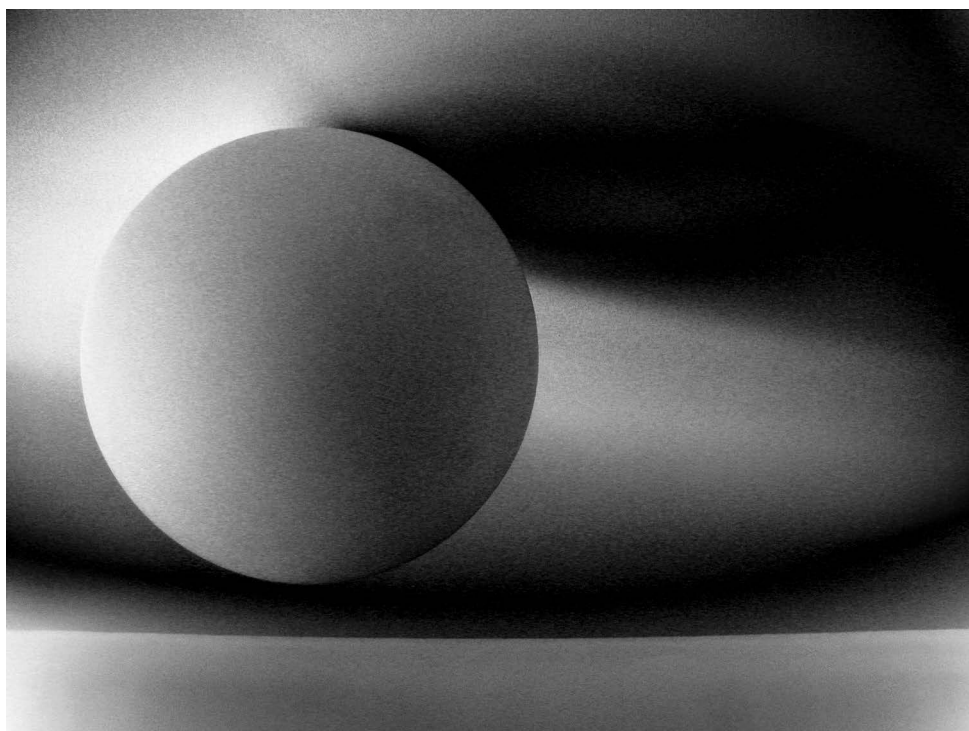
Patrik ZASTKO pochádza zo Zvolena a na violončele hrá už od svojich štyroch rokov. V súčasnosti je študentom 3. ročníka košického konzervatória v triede Milana Červenáka. Na celoslovenskej súťaži Talenty pre Slovensko sa umiestnil v zlatom pásme a na Súťaži študentov konzervatórií SR sa ako člen sláčikového kvarteta umiestnil na 3. mieste. Ako violončelista je členom Slovenského mládežníckeho orchestra, telesa, ktoré sa nedávno zapojilo do federácie európskych mládežníckych orchestrov.

26. 11. – 13. 12. 2018 | Dom umenia, Moyzesova 66
Výstava fotografií dirigenta, skladateľa a fotografa M. Krajčiho | 1968

OBJEKTÍVOM MIRKA KRAJČIHO

Absolvoval VŠMU v Bratislave (skladba, dirigovanie) a v roku 1992 dirigentskú stáž na Conservatoire National Supérieur v Paríži. Od roku 1996 pôsobil ako dramaturg Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu (SOSR), v súčasnosti je hudobným režisérom Slovenského rozhlasu. Pôsobí tiež ako umelecký vedúci a dirigent Komorného orchestra súboru TECHNIK. Ako dirigent spolupracuje nielen so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu, ale aj s ďalšími slovenskými orchestrami. Intenzívne sa venuje komponovaniu – jeho kompozície získali viaceré domáce i zahraničné ocenenia. Mnohé skladby vznikli na objednávky zadávateľov, medzi ktorých patrí Slovenské národné divadlo, SOSR, Bratislavské hudobné slávnosti i Štátna filharmónia Košice (jeho „Dolorosu“ sme premiérovali tohto roku na veľkonočnom koncerte).

V posledných rokoch sa zameril na fotografovanie. Zaujima ho výtvarná a kompozičná stránka fotografie, uprednostňuje zábery vyjadrujúce príbeh a jedinečnú atmosféru.

st 28. 11. 2018 | Konzervatórium, Timonova 2
17:30 – diskusia o dielach
18:00 – komorný koncert

CLUSTER ENSEMBLE: PIANO 2

Ivan ŠILLER klavír & Fero KIRÁLY klavír

koncert so spievadným slovom

Daniel MATEJ | 1963

Always (1988)

Peter MACHAJDÍK | 1961

It's Not The Mist (2018)

Steve REICH | 1936

Piano Phase (1967)

Morton FELDMAN | 1962-1987

Intermission No. 6 (1953)

Recitál pre dva klavíry v podaní Cluster Ensemble je atlasom rôznych kompozičných pohľadov na klavírnu hudbu za ostatných 60 rokov. Do programu boli vybrané diela slovenských aj zahraničných autorov s prihliadnutím na rôznorodosť ich jazyka. Názov projektu v sebe skrýva informáciu, že ide o dvojklavírny koncert, no možno v ňom vidieť aj odkaz na zvukovú estetiku jedného zo skladateľov, zastúpených v programe Mortona Feldmana, ktorého dynamický výraz sa pohybuje v extrémne nízkych hodnotách. V rámci projektu uvedie Cluster ensemble svetovú premiéru skladby Petra Machajdika pre dva klavíry *It's Not The Mist*, ktorú autor skomponoval špeciálne pre túto príležitosť.

Interdisciplinárna umelecká skupina **Cluster Ensemble** vznikla v roku 2009 okolo kľúčovej postavy slovenského hudobníka Ivana Šillera. Všetko sa začalo slovenskou premiérou skladby *Six Pianos* od Steva Reicha v jednom z bratislavských obchodov s klavírmi. Voľné zoskupenie hosťujúcich umelcov, sústredených okolo umeleckej dvojice Ivan Šiller a Fero Király, odvtedy pravidelne koncertuje na domácich a zahraničných pódioch. Súbor sa venuje predovšetkým interpretácii diel súčasných skladateľov a hudobných osobností 20. storočia, autorským projektom, posúvajúcim hranice umeleckej interpretácie a edukačným projektom. Do dnešného dňa so súborom spolupracovalo takmer päťdesiat hudobníkov, tanečníkov, výtvarníkov a ďalších umelcov z Európy a USA. Ich debutový album *Cluster Ensemble Plays Philip Glass* vyšiel v júni 2016 v slovenskom vydavateľstve Hevhetia a v americkom vydavateľstve Orange Mountain Music. V roku 2017 súbor absolvoval medzinárodné turné vo Viedni, Prahe a v New Yorku.

Ivan ŠILLER študoval hru na klavíri na VŠMU v Bratislave, na Kráľovskom konzervatóriu v Gente, ako štipendista v USA (Tanglewood Music Center), Kanade (Banff Centre for the Arts) a Nemecku (Ferienkurse für Neue Musik Darmstadt). Venuje sa interpretácii súčasnej hudby, ensemblovej i sólovej hre a hudobnej reinterpretácii výtvarných diel. Spolupracuje s inými hudobníkmi, s ktorými tvorí rôzne zoskupenia – Cluster ensemble, Ensemble Ricercata, Prague Modern. Niekoľko rokov pôsobil na Katedre hudobnej výchovy PdF UK, spoluvytvára alternatívne „vzdelávacie inštitúcie“ zamerané na improvizáciu, grafické partitúry a experimentálnu hudbu, či sériu detských workshopov Sound Orchestra. Je autorom hudobných projektov, festivalov a koncertných cyklov. Predseda slovenskej sekcie Medzinárodnej spoločnosti pre súčasnú hudbu (ISCM - Slovak section), s ktorou pripravil hudobný počín roka 2013 – ISCM World New Music Days.

Fero KIRÁLY je absolventom VŠMU v Bratislave (hra na klavíri). Vo svojej tvorbe sa venuje digitálnym technológiám a ich vplyvu na hudbu. Robí projekty s presahom do performance, soundartu a inštalácií. Často využíva nové hraničné experimentálne polohy. Je autorom hudobného nástroja *Zvukodrom*, určeného deťom a učiteľom hudby/hudobnej výchovy a zbierky *Botanická záhrada*, ktorá obsahuje experimentálnu hudbu a hudobno-zvukové hry pre deti. Zbierka sa etablovala v priestore slovenských základných umeleckých škôl a stala sa súčasťou hudobnej výchovy detí. Okrem Clustre Ensemble je súčasťou mnohých slovenských a medzinárodných umeleckých zoskupení ako VENI, Király & Žabková, Námestie Republiky, Dirt ensemble, Urban H. a iných.

Projekt Cluster Ensemble z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. S finančnou podporou Hudobného fondu, Ars Bratislavis, SOZA.

št 29. 11. 2018 Dom umenia, Moyzesova 66
19:00 – symfonický koncert B cyklu

BARTÓK · HAYDN · BODNÁR

Štátna filharmónia Košice | Leoš SVÁROVSKÝ dirigent
Collegium Technicum, Tatiana ŠVAJKOVÁ zbormajsterka

Michaela VÁRADY soprán.....Dorina

Andrea NEMCOVÁ mezzosopránElmira/ pani Pernelová

Maxim KUTSENKO tenor.....Damis

Marián LUKÁČ barytónOrgon

Marek GURBAL barytón.....Kléant

Michal ONUFER bas.....Tartuffe

Béla BARTÓK | 1881-1945

Dva obrazy (Két kép zenekarra), op. 10

16'

Rozkvet

Tanec dediny

Joseph HAYDN | 1732-1809

Symfónia č. 83 g mol, Hob.I:83 „La Poule“

24'

Allegro spiritoso – Andante – Menuetto. Allegretto – Finale. Vivace

prestávka

Norbert BODNÁR | 1956

Tartuffe - operné scény pre soli, zbor a orchester (premiéra)

40'

1. dejstvo/1. výstup: Dorina, pani Pernelová, Damis, Kléant + zbor

1. dejstvo/4. výstup: Recitativ a ária - Dorina, Orgon

2. dejstvo/1. výstup: Dorina, Damis, Tartuffe, Elmira + zbor

2. dejstvo Recitativ a ária – Tartuffe, Elmira + zbor

2. dejstvo/7. výstup: Tartuffe, Orgon, Kléant + zbor

2. dejstvo/9. výstup: Ária – Tartuffe, Orgon, Elmira

3. dejstvo/1. výstup: Orgon, Kléant

3. dejstvo/Finale: Tartuffe, Elmira, Dorina, pani Pernelová - Kléant + zbor

Béla Bartók je jedným z veľikánov maďarskej a svetovej hudby 20. storočia. Svetové uznanie získal nielen ako skladateľ, ale aj ako výborný klavirista a uznávaný hudobný vedec – etnomuzikológ. Spoločne s Leošom Janáčkom a Zoltánom Kodálym patria ku skladateľom, ktorých výrazným zdrojom inšpirácie bola ľudová hudba. **Dva obrazy** - Bartókovovo rané dielo z roku 1910. 1. Obraz: Rozkvet – nádherná prírodná maľba, na žiariv

farby bohatá krajinka, zobrazujúca krásy jarou sa prebúdajúcej prírody. Celou tvorbou skladateľa sa vinie poézia jej tajomna... cíti ju zázračnou, nekonečnou, vznešenou, velebnou, vo vytržení sa do nej ponára, je prameňom jeho duševnej obnovy, formou nachádzania pravdy. 2. Obraz: Tanec dediny – hudba robustnej sily; autor sa na svojich potulkách oboznamuje so sedliakmi, je unesený ich temperamentom, zvykmi, životným vyznaním. Kým sa I. časť leskne v poetických farbách, II. časť pripomína ostré kontúry drevorytu. Inštrumentácia priam puritánsky jednoduchá, rytmus až primitívne surový, plný životnej sily. Na dobu vzniku dielo priam novátorské. Sám autor mal k nemu vrelý vzťah. Spolu s jeho Dvoma portrétmi patrí medzi skvosty hudby XX. storočia.

Pod perom **Josepha Haydna** sledujeme utváranie symfónie, ktorá sa ako forma vinie celými dejinami hudby. Tento druh vo svojej zložitosti už predpovedá myslenie a svet človeka, smerujúceho k ideám francúzskeho osvietenstva. U Haydna je to myslenie, akoby v neurčite, ale protichodnosť jeho hudobných myšlienok, ich stret a vývoj, veľkoleposť vzrušujúcich protikladov dáva tušiť podstatu modernej symfónie. Idylický pokoj je v nenávratne a aj keď sa chvíľami rozhostí zmier a jas, hlboko dramatické chvíle už dávajú tušiť giganta Beethovena. Rozmarný „papá Haydn“ je trochu povznesené poznanie čím viac sa ponárame do jeho symfónii, tým viac tragického napätia nás opantáva, najmä v pozdných partitúrach. V 104 opusoch výrazne rozoznávame tri tvorivé periódy. Je to hľadanie jasnej formovej štruktúry, v ranom tvorivom období, tzv. Parížske symfónie, písané síce na objednávku, ktoré však už prinášajú klenoty v tomto odbore (Kráľovná, Medveď, Oxford). Vyvrcholením Haydnovho majstrovstva je nesporne rad Londýnskych symfónii, v dejinách symfonizmu zrovnateľných s „Jupiterkou“, alebo s „Eroikou“. Haydn – symfonik formuje aj podobu dovtedajšieho orchestra, vynecháva čembalo, mení spôsob inštrumentácie, keď osobite poníma nástroje, využívajúc ich charakteristické technické možnosti a zvukový kolorit. Nesmieme zabudnúť, že to bol ON, kto „udomácnil sedliacky“ menuet v cyklickej symfonickej forme, aby ešte za jeho života Beethoven vyvrcholil tento vývoj vrhnutím revolučného Scherza ako tretej časti sonáty. Symfónie č. 82 – 87 sú napísané pre parížske Concerts spirituels a znamenajú významné miesto v skladateľovej symfonickej tvorbe. **Symfónia g mol č. 83 „Sliepočka“** vďačí za svoj názov druhej téme vstupného Allegra, kde nad brisknou témou v husliach (prirazy) nápadne znie bodkovaný rytmus v hobojoch a neskôr vo flaute, čo upútava počas celej časti. Pokojne a v klude plynie Andante, ktoré okrem dramatického momentu uprostred pôsobí dojomom arióza, kde sa k exponovaným 1. husliam ostatné nástroje chovajú ako doprovod. Zaujímavý je Menuet v miernom tempe, prekvapuje najmä v triu pôvabom a zvukovosťou unisona primov a flauty na pozadí ostatných sláčikov. Finále, vlastne Siciliana na záver, sviští v nezvykle svižnom tempe a uzatvára jedno z mnohých skvelých diel veľkého Haydna. Bude sa k nám prihovárať prvýkrát, takže tiež „musica nova“.

Norbert Bodnár: Tartuffe – operné scény sú výberom scén a tém rovnomennej opery pre sóla, zbor a symfonický orchester. Autor vychádza zo známej divadelnej hry J. B. P. Moliéra, libreto napísal J. Pavlík, ktorý s N. Bodnárom spolupracoval už pri jeho 1. opere „Netreba toľko slov“ (premiéra sa realizovala v 1994 v ŠD Košice). Oproti 1. opere, ktorá

bola komorná, je Tartuffe napísaný pre veľké obsadenie – viac sólistov, miešaný zbor a orchester.

„Ako je známe, nič na tomto svete nevzniká vo vzduchoprázdne. Preto už v prvých taktach opery „prezrádzam“ inšpiračné zdroje – neoklasicizmus a jazzovo-swingovú impresiu... z postupov, ktorými nás obdarila hudba 20. storočia, sa občas mihne „malá aleatorika“... prakticky v celej tvorbe sa snažim naznačiť, že eklekticizmus nie je nadávka, ale solidný umelecký smer... V Tartuffovi som – oproti 1. opere – jazykovo jednotnejší, recitatívy, árie, duetá, či zborové partie sú zrozumiteľné a /dúfam/ prístupné pre publikum... Oproti pôvodnému Moliérovmu textu, v ktorom sa optimisticky všetko „na dobré obráti“ / princíp „Deus ex machina“/, končí moja opera otáznikom, ktorý naznačuje aj inú pointu, nie tak veselú... Text Moliérovej hry je bohatý, nahustený, čo mi umožnilo vytvoriť, duetá, tercetá a rôzne vokálno-inštrumentálne pasáže s účasťou zboru a sólistov. Základným umeleckým krédom je „hudba pestrá, no súčasne jednotná po formovej stránke“ /Unitas multiplex = jednota v mnohosti/. Naplnenie tohto kréda je nielen mojím zámerom... JE TO ZÁKLADNÁ ÚLOHA UMENIA.“ | Norbert Bodnár...

.....

Štátna filharmónia Košice (ŠfK) oslavuje v tejto sezóne 50 rokov od svojho založenia. Prvý koncert novovzniknutého telesa sa uskutočnil v apríli 1969 pod vedením vtedajšieho šéfdirigenta Bystríka Režuchu. Filharmónia dosiahla v krátkom čase uznanie odborníkov i verejnosti a stala sa jedným z popredných reprezentantov slovenského interpretačného umenia doma i v zahraničí. ŠfK koncertovala na významných medzinárodných hudobných festivaloch a v dôležitých kultúrnych centrách (Viedeň, Salzburg, Berlín, Budapešť, Praha, Antverpy, Lisabon, Barcelona, Atény, Remeš, Hong-Kong, Luxemburg, New

Štátna filharmónia Košice

York...). Orchester ŠfK absolvoval v roku 1994 turné po USA, kde sa predstavil ako prvý slovenský symfonický orchester na americkom kontinente. Počas svojej 50-ročnej histórie zaznamenal významné úspechy na koncertných pódiami nielen európskych krajín, ale aj v Severnej Amerike a v Ázii. Na prelome rokov 2014/2015 ŠfK prvýkrát vo svojej histórii uskutočnila turné v Čínskej ľudovej republike, ktoré po mimoriadnom úspechu zopakovala aj v rokoch 2016/2017. Orchester spolupracoval s mnohými svetoznámymi umelcami, akými sú I. Oistrach, G. Kremer, G. Feidman, I. Moravec, J. Suk, L. Pavarotti, P. Domingo, D. Fischer-Dieskau, J. Fischer, S. Kopčák, P. Mikuláš, V. Fedotov, V. Gergiev, E. Gruberová, E. Chačaturjan, N. Rachlin, T. Sanderling, A. Rahbari, T. Strugala, J. Bělohlávek, L. Pešek, V. Smetáček, L. Rajter, L. Slovák, O. Lenárd, A. Wit atď. Repertoárové spektrum orchestra obsahuje všetky frekventované diela od baroka po hudbu 21. storočia. Filharmónia prezentuje svoje umenie okrem aktívnej koncertnej činnosti aj prostredníctvom nahrávok pre rozhlasové, televízne a nahrávacie spoločnosti – nahrávky pre vydavateľstvá Naxos, Marco Polo (160 CD) predstavujú premiérové nahrávky ojedinele uvádzaných diel autorov: L. Spohr, J. Raff, A. Rubinstein, W. Furtwängler. Post šéfdirigenta ŠfK už desiaty rok zastáva Zbyněk Müller. Počnúc sezónou 2014/2015 je hlavným hosťujúcim dirigentom filharmónie Leoš Svárovský.

Štátna filharmónia Košice je ako jediný orchester na Slovensku hlavným organizátorom dvoch medzinárodných festivalov: Košická hudobná jar, Medzinárodný organový festival Ivana Sokola a spoluorganizátorom festivalu ARS NOVA.

Hlavný hosťujúci dirigent ŠfK **Leoš SVÁROVSKÝ** pôsobil v začiatkoch svojej bohatej umeleckej kariéry ako šéfdirigent českých i slovenských orchestrov, o. i. Janáčkova fil-

Leoš Svárovský

harmónia Ostrava, Filharmónia Brno (v súčasnosti je čestným členom FB), Štátny komorný orchester Žilina, Komorná filharmónia Pardubice, Štátna opera Praha (2003-2005 umelecký riaditeľ). Od roku 2014 je šéfdirigentom v Aichi Central Symphony Orchestra Nagoya, Japonsko. Pravidelne je pozývaný na pódia mnohých hudobných festivalov doma i v zahraničí, je prezidentom MHF Emy Destinnovej v Českých Budejoviciach L. Svárovský spolupracuje nielen s českými a slovenskými orchestrami, ale aj so Staatskapelle Dresden, Stuttgarter Philharmoniker, Mozarteum Orchester Salzburg, Bach Collegium München, Residentie Orkest den Haag, RTL Symphony Orchestra Luxembourg, Bruckner Orchester Linz, Orquestra Metropolitana de Lisboa, Shanghai Radio Symphony Orchestra, Radio Symphonie Orkest Utrecht, The Colorado Music Festival Orchestra, Seoul Philharmonic Orchestra, Presidential Symphony Orchestra Ankara, Dortmunder Philharmoniker, Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra, Symfonický orchester P.I. Čajkovského v Moskve... Absolvoval mnoho umeleckých zájazdov – so Slovenskou filharmóniou v Japonsku (2003, 2005, 2007, 2010, 2012, 2014, 2015), Filharmóniou Brno (2011, 2013, 2015), s Pražskou komornou filharmóniou v Sýrii, Nemecku, Číne, so Symfonickým orchestrom Českého rozhlasu v Nemecku, s Českou filharmóniou v USA. Diskografia L. Svárovského obsahuje viac než 24 CD v rôznych nahrávacích spoločnostiach (Panton, Supraphon, JOD, Thoroform, WEA, Records, New Classic). Od roku 2000 vyučuje na katedre dirigovania na AMU v Prahe, štúdium oratoriálneho a kantátového dirigovania. V roku 2012 habilitoval na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne.

Sólistka opery Štátneho divadla Košice **Michaela VÁRADY** patrí k úspešným študentom Ludmily Šomorjaiovej na košickom konzervatóriu. Absolvovala ďalej štúdium na Akadémii umení v Banskej Bystrici (2004-2009) a interpretačný kurz Ruthilde Boesch vo Viedni. Počas svojej doterajšej profesionálnej kariéry stvárnila množstvo belcantových úloh v operách Belliniho, Donizettiho, Rossiniho, Mozarta, Pucciniho. Za výnimočné stvárnenie operných úloh získala Výročné ceny a Prémie literárneho fondu: 2004 – Norina v opere G. Donizettiho Don Pasquale/ 2006 – Adina v opere G. Donizettiho Nápoj lásky/ 2009 – Lucia v opere G. Donizettiho Lucia di Lammermoor/ 2012 – Eurydika v operete J. Offenbacha Orfeus v podsvetí. Predstavila sa ako hosť v predstaveniach Opery SND v Bratislave, Národného divadla Praha, Štátnej opery Banská Bystrica, a tiež na koncertných pódioch Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu Bratislava, Štátneho komorného orchestra Žilina, Štátnej filharmónie Košice. Okrem klasických operných úloh má v repertoári aj oratoriálne kompozície ako napr. Vianočné oratórium C. Saint-Saënsa, omše W. A. Mozarta a J. Haydna, Óda na narodenie kráľovnej Anny G. F. Händla.

Andrea NEMCOVÁ študovala spev na košickom konzervatóriu, na VŠMU v Bratislave a na Akadémii umenia v Banskej Bystrici (2010-2012 magisterské štúdium). Absolvovala tiež majstrovské spevácke kurzy Petra Dvorského, Daniely de Marco, Daniela Kotlinského, Maurizia Scarfea, či Dagmar Livorovej. Po ukončení štúdií na VŠMU vyučovala na Cirkevnej umeleckej škole sv. Mikuláša v Prešove, od roku 2012 pôsobí pedagogicky na Konzervatóriu J. Adamoviča v Košiciach, od roku 2013 patrí medzi hosťujúcich umelcov Opery ŠD v Košiciach. Jej operný a koncertný repertoár zahŕňa o. i. diela G. F. Händla

(Alcina), H. Purcella (Dido a Aeneas), G.B. Pergolesiho (Stabat Mater), V. Belliniho (Námesačná), G. Rossiniho (Petite Messe Solennelle), P. Mascagniho (Cavaleria rusticana), G. Verdiho (Rigoletto), J. Offenbacha (Hoffmannove poviedky). Spolupracuje s operným štúdiom SND v Bratislave, súborom Solamente Naturali, Slovenským komorným orchestrom B. Warchala ako aj so Štátnou filharmóniou Košice.

Tenorista **Maxim KUTSENKO** je absolventom Národnej hudobnej akadémie P. I. Čajkovského v Kyjeve /2010/, kde študoval operný spev v triede prof. Petra Kovala. Od roku 2010 bol sólistom Operného štúdia Národnej hudobnej akadémie, neskôr pôsobil ako sólista v Národnom divadle opery a baletu v Kyjeve a tiež ako sólista v Kyjevskom symfonickom orchestri. V roku 2004 zvíťazil na ukrajinskej súťaži „Nové mená“ a v roku 2011 sa stal víťazom medzinárodnej súťaže Alševského v Charkove (Ukrajina). Od roku 2014 pôsobí na Slovensku – je sólistom Opery Štátneho divadla Košice a pravidelne hostuje v Slovenskom národnom divadle v Bratislave. V jeho repertoári, okrem cca 30 operných diel, sú tenorové party v oratoriálnych kompozíciách ako napr.: Nelson Messe a Stvorenie J. Haydna, Missa Brevis W. A. Mozarta, Messe Solennelle G. Rossiniho, Mesiáš G. F. Händla.

Marián LUKÁČ po absolvovaní Konzervatória v Košiciach, kde študoval spev pod vedením Juraja Šomorjaia, sa v roku 2001 stal sólistom Opery Štátneho divadla Košice. Na svojej domovskej scéne naštudoval vyše 80 operných, operetných a muzikálových úloh. Je držiteľom viacerých ocenení: absolútny víťaz Súťaže slovenských konzervatórií r. 1997, 2. cena na Medzinárodnej súťaži M. Schneidera-Trnavského 2004, ako aj Prémii Slovenského literárneho fondu za stvárnenie operných úloh v rokoch: 2004 – Leporello (Don Giovanni), 2010 – Michonnet (Adriana Lecouvreur), 2013 – Michele (Il Tabarro), 2014 – Musiklehrer (Ariadna na Naxe), 2015 – Lescaut (Manon Lescaut), 2017 – Marcello (Bohéma). Za úlohu Michonnetu (Adriana Lecouvreur) bol slovenskou odbornou kritikou nominovaný na najlepšie mužský spevácky výkon sezóny 2009/2010. V divadelnej ankete naj-osobnosť ŠD Košice v sezóne 2010/2011 získal najviac hlasov v sekcii Sólista opery. M. Lukáč je stálym hosťom Štátnej opery v Banskej Bystrici, dlhoročne spolupracuje so Štátnou filharmóniou Košice a s Operou divadla A. Dvořáka v Ostrave.

Michaela VARÁDY

Andrea NEMCOVÁ

Maxim KUTSENKO

Koncertoval so Štátnym komorným orchestrom Žilina, Filharmonickým orchestrom v Lubline a Bydgoszci, Národným orchestrom poľského rozhlasu v Katoviciach. Pravidelne účinkuje na operných festivaloch v Šoproni a v Cieszyne. V rokoch 2005–2010 pôsobil na Pedagogickej fakulte Ružomberskej univerzity v Košiciach, súčasne od roku 2005 vyučuje na košickom konzervatóriu.

Marek GURBAL' patrí tiež k úspešným študentom Ludmily Šomorjaiovej na Konzervatóriu v Košiciach. Sólistom opery Štátneho divadla v Košiciach sa stal už v čase štúdia a na „domácej scéne“ pôsobí dodnes. V roku 2000 sa stal víťazom Súťaže slovenských konzervatórií, k ďalším úspechom patrí udelenie prémie Slovenského literárneho fondu – v roku 2004 za stvárnenie Dona Giovanniho v opere W. A. Mozarta, v roku 2014 za úlohu Rodolfa v opere V. Belliniho Námesačná a v r. 2015 za postavu Kolomana Župana v operete E. Kálmána Grófka Marica. M. Gurbaľ má v repertoári vyše 50 operných úloh domácich i svetových autorov (Bohéma, Gianni Schicchi, Don Giovanni, Figarova svadba, Nápoj lásky, Carmen, Faust a Margaréta, La Traviata, Trubadúr, Eugen Onegin, Alcina, Popoluška a i.). Intenzívne sa venuje aj koncertnej činnosti. Jeho repertoár tvoria diela J. S. Bacha, J. Haydna, G. F. Händla, W. A. Mozarta, A. Brucknera, J. J. Rybu, M. A. Charpentiera, A. Dvořáka, F. Schuberta, R. Schumanna, či E. Suchoňa. Marek Gurbaľ je vďaka svojmu bohatému repertoáru vyhľadávaným sólistom operných domov na Slovensku a v Českej republike (Štátna opera Banská Bystrica, Národné divadlo Praha, Janáčkova opera Brno, Národné divadlo moravskosliezske Ostrava). Spolupracuje tiež so Štátnym komorným orchestrom Žilina, Štátnou filharmóniou Košice, či barokovým ansámbľom „Musica Florea“ Praha.

Michal ONUFER je absolventom Janáčkovho konzervatória v Ostrave a Fakulty umenia Ostravskej univerzity, kde študoval spev u Elišky Pappovej (bývalej poprednej sólistky košickej opery). V štúdiu pokračuje ďalej pod vedením Petra Mikuláša. Úlohou dr. Grenvilla vo Verdiho opere La Traviata v Národnom divadle moravskosliezskom Ostrava začal svoju profesionálnu kariéru. V roku 2013 sa stal sólistom Opery Štátneho divadla Košice, kde debutoval ako Sparafucile vo Verdiho Rigolettovi. Predstavil sa tiež ako Rodolfo

Marián LUKÁČ

Marek GURBAL'

Michal ONUFER

v Belliniho Námesačnej, Ferrando vo Verdiho Trubadúrovi, Figaro v Mozartovej Figarovej svadbe, Bozo v opere Mme Butterfly G. Pucciniho, revírnik v Príhodách líšky Bystroušky L. Janáčka, či ako Lindorf/Coppélius/Miracle/Dapertutto v Hoffmannových poviedkach J. Offenbacha. V roku 2016 sa s úspechom zhostil úlohy Salieriho v opere M. Lejavu „Bohom milovaný“, ktorá bola uvedená vo svetovej premiére na scéne v ŠD Košice.

Miešaný spevácky zbor Technickej univerzity **COLLEGIUM TECHNICUM** bol založený v roku 1983. Počas svojho viac ako 30 ročného pôsobenia dosiahol zbor mnohé ocenenia na medzinárodných festivaloch a súťažiach na Slovensku i v zahraničí: Spittal an der Drau, Praha, Middlesbrough (najúspešnejší zbor na súťaži), Český Krumlov, St. Peterburg. V roku 2003, pri 20. výročí svojho založenia, dostal zbor Cenu mesta Košice a v roku 2013 pri 30. výročí Cenu predsedu Košického samosprávneho kraja. Collegium technicum absolvovalo množstvo koncertov a festivalových vystúpení v zahraničí – v európskych štátoch, Izraeli, Južnej Amerike, USA, Mexiku, v Thajsku. V roku 2016 získal zbor, pod vedením hosťujúceho dirigenta Mariána Vacha, dve zlaté medaily na Grand Prix Thailand v kategóriách Folklor a capella a Mixed Chorus. Z diskografie zboru uvádzame CD Ivan Hrušovský: Cantate Domino (1997), CD Zdeněk Lukáš: Te Deum laudamus (2002), CD Collegium Technicum v Opere (2007), CD a DVD Jubilejný koncert Collegium technicum na KHJ 2013, ako aj početné nahrávky výročných koncertov zboru. Zbor spolupracuje nielen s univerzitnými orchestrami a zbormi doma i v zahraničí, ale aj s profesionálnymi telesami. Najvýznamnejšia je však vyše 30 ročná spolupráca so Štátnou filharmóniou

COLLEGIUM TECHNICUM

Košice – Vianočné koncerty, koncerty v rámci festivalov Ars Nova, KHJ, či Sakrálného festivalu. Dirigentkou zboru je v súčasnosti Tatiana Švajková.

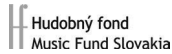
Tatiana Švajková je absolventkou Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, v roku 2006 ukončila postgraduálne štúdium zborového spievania a dirigovania na Hudobnej akadémii v poľskej Bydgoszci. Pôsobí na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity, vedie ženský spevácky zbor Luventus Pedagogica a miešaný zbor Nostro canto. S týmito prešovskými zbormi získala viaceré medzinárodné ocenenia. Dirigentkou zboru Collegium Technicum sa stala v roku 2010. O dva roky neskôr zbor pod jej vedením zvíťazil na Národnej prehliadke speváckych zborov v Banskej Bystrici a súčasne získal Cenu Slovenského hudobného fondu za najlepšiu interpretáciu skladby slovenského autora. Tatiana Švajková sa ako dirigentka predstavila v Poľsku, Maďarsku, Francúzsku, Nórsku, Španielsku, Fínsku, na Ukrajine. Pôsobí tiež ako lektorka a členka medzinárodných porôt.

Hlavný
reklamný partner:

U. S. Steel Košice, s.r.o.
A Subsidiary of United States Steel

Partneri:

Mediálni partneri:

ARS NOVA²⁰¹⁸

Organizátori: Štátna filharmónia Košice v spolupráci s Hudobnou spoločnosťou Hemerkovcov

Dramaturgia: Júlia Bukovinská, Lucia Potokárová, Ivan Šiller

Redakcia bulletinu: Hana Bonková, Júlia Bukovinská, Karol Petróczi

Autori textov: Júlia Bukovinská, Karol Petróczi

Fotografie: archiv ŠfK, Jaroslav Laš, archiv Cluster Ensemble, archiv CT Košice, M. Krajčí

Fotografia na obálke: Mirko Krajčí

Grafické spracovanie: LEMUR, s.r.o.

Tlač: CC CREATIVE, s.r.o.